

Ο ΘΕΟΔΟΣΗΣ

Ριζιμιός στεκόταν ο Θεοδόσης στο χαράκωμα. Και με τα δυο πόδια ακίνητα, ασάλευτα. Άγαλμα σε θέση αναμονής. Λίγο πριν το χάραγμα-σκοτάδι ακόμα-μαζί με τους συντρόφους του περίμεναν από λεπτό σε λεπτό την επίθεση των Ιταλών. Άκουγε τον χτύπο της καρδιάς του να αδερφώνεται με την βαριά ανάσα της γης καθώς ξυπνούσε και να απλώνεται σ' όλους τους μαχαλάδες της με ήχους ανήκουστους ωσάν να σέρνει τη ζωή με το ζόρι από την αρχέγονη μήτρα να βγει στα πάνω της, σκιαγμένη κι αυτή απ' τα παγωμένα σάλια του Άδη και τ' άδικο θανατικό.

Πετάρισε τα βλέφαρά του και οι βολβοί των ματιών του έτσουξαν αμέσως στην προσπάθειά του να καθαρίσει την όρασή του από παγωμένα τσίνορα και χιόνι. Με το δεξί του χέρι έσφιγγε το όπλο και με τ' αριστερό ψαχούλευε κάτω από τις σκληρές πτυχές της χλαίνης του τον ξύλινο σταυρό που κρεμόταν στο στέρνο του, ενθύμιο της μάνας του, της συγχωρεμένης. Εκεί είχε την ψυχή του κουλουριασμένη και κλειδωμένη χρόνια τώρα-γύρω από τον ξύλινο σταυρό.

Ψηλός και αδύνατος ο Θεοδόσης μα γεροδεμένος. Με μαύρα πυκνά μαλλιά, λίγο μεγάλη και λίγο γαμψή μύτη και μάτια μεγάλα και φωτεινά, αμέρωτα. Μοναχογιός και μοναχοπαιδί είχε ορφανέψει στα πέντε του χρόνια και από μάνα και από πατέρα και έμεινε στους πέντε δρόμους. Ο κυρ-Φώτης, ο γείτονάς του που ήταν καλός άνθρωπος, άνθρωπος του Θεού που λένε, τον λυπήθηκε και τον πήρε υπό την σκέπη του, ψυχογιό του.

Άξεσκόλιστος ο Θεοδόσης, με μια χλωμή αγιοσύνη στο πρόσωπο, με μια ψυχή φορτωμένη με τα προικιά της ορφάνιας μα με μια καρδιά γεμάτη απέριττη και ανιδιοτελή αγάπη για όλα τα πλάσματα του Θεού και βουλιμική σε κάθε είδους καλοσύνη που του προσφερόταν.

Πεταλούδα ο νους του πέταξε πίσω στο χωριό του, στην Τσαρτσάνη, στον Θεσσαλικό κάμπο. Εκεί που η μνήμη μύριζε ζυμωτό ψωμί, εκεί που τα ζάπια ακολουθούσαν το μονοπάτι του φεγγαριού πότε πανήδρομα πότε κατήδρομα από γκριμάδι σε γκριμάδι κι από λόγγο σε λόγγο. Άκουσε την καμπάνα να ξεσηκώνει στα βουνά τον αντίλαλο, να μετράει τις ώρες μία προς μία, να τρομάζει τ' αγρίμια, να του διηγείται παλιές ιστορίες. Είδε τον εαυτό του βοσκαρούδι πάνω στα όρη, από τα παιδικάτα του να βόσκει τα πρόβατα του κυρ-Φώτη. Εφτά χρονών παιδί, μια χαψιά άνθρωπος, είχε πρωτοπάρει την γκλίτσα. Πρώτος σε όλα ο Θεοδόσης. Πρώτος στη βοσκή, στο άρμεγμα, στον κούρο, στον σκάρο. Πρώτος στο γνώρισμα των προβάτων. Ήξερε ποιο πρόβατο λέγεται λάγιο, ποιο κάλεσιο, ποιο μπέλλο, ποιο καραμπάση ποιο κρούτο. Και πόση αγάπη τους είχε. Σαν παιδιά του και πιότερο. Τα είχε τρανεμένα και κουναρημένα, σαν μάνα.

Τρανεμένα με μπουκιές ψωμί κι αλάτι. Έκοβε από τις χαψιές του και τα τάιζε στο στόμα. Τα πρόβατα του θύμιζαν κατά ένα παράξενο τρόπο τον δικό του καημό, την ορφάνια του. Ήταν ό,τι πιο κοντινό του ένιωθε στην αθωότητα και στην απλότητα της ύπαρξης του. Το αποδοσίδι ενός άλλου παραδείσου.

Την ώρα που θα' φευγε για το μέτωπο ο Θεοδόσης και θα αποχωριζόταν από τα πρόβατά του, τα πήρε ένα- ένα στην αγκαλιά του, τα φίλησε και γυρίζοντας τις πλάτες έβαλε καψάλα κι έγινε άφαντος σαν να'ταν να πέσει πάνω του ο ουρανός και να τον πλακώσει ή σαν να τον κυνηγούσαν δαιμόνια και στοιχειά.

«Να μου κρατήσεις ένα για το Πάσχα» άκουσε την παραγγελιά στο μυαλό του. Ήξερε καλά τι σήμαιναν αυτά τα λόγια. Τα άκουγε κάθε χρόνο λίγο πριν το Πάσχα και είχε μάθει πικρά την πραγματική τους σημασία. Ήταν μια παραγγελία θανάτου, μια παραγγελία θανατικής καταδίκης. Μια τρικυμία ξεσπούσε εκείνη τη στιγμή μέσα στο μυαλό του Θεοδόση και ένα αναμμένο κάρβουνο, ίδιο η Κόλαση έκαιγε την καρδιά του.

Και του φαίνονταν ότι δε θα οδηγούνταν στη σφαγή ένα μανάρι ή ένα ζυγούρι ή ένα στέρφο άλλα ένας άνθρωπος της φαμίλιας του, ένας σύντροφος του και το βαρύ παράπονο έφερνε βρύσες στα μάτια του.

Και κάθε Μεγάλη Πέμπτη πρωί, η κυρά-Φώταινα, εκτελούσε με ζέση το δικό της ρόλο σ' αυτό το αιμοσταγές τυπικό. Ανέβαινε με τις κλιτσινάρες της πεζή όλο το δρόμο μέχρι τη στάνη κρατώντας στο ένα χέρι μια κουρούπα με το περίσσευμα της κόκκινης μπογιάς από το βάψιμο των αυγών και ένα αυτοσχέδιο πινέλο στο άλλο χέρι, φτιαγμένο από σφιχτά πλεγμένες τρίχες αλόγου και δεμένες γερά σε μια ξύλινη βάση. Και με το πινέλο «μάτωνε» με το κόκκινο τις πλάτες των προβάτων, σμάδευε με το σχήμα του σταυρού όσα απ'αυτά θα οδηγούνταν στη σφαγή για το τραπέζι της Λαμπρής. Σαν τον Γιούδα που πρόδωσε τον Χριστό την νογούσε ο Θεοδόσης. Εκείνος προδότης μ' ένα φιλί «Μισών εφίλει, φίλων επώλει» με κόκκινη μπογιά και πινέλο η κυρά –Φώταινα.

Στην τελειότητα της αθώας του ύπαρξης, κι ας ήταν αγράμματος, ένιωθε καθαρά την άγνοια των ανθρώπων για την λεηλασία της ζωής σε κάθε της μορφή. Έμενε άναυδος μπροστά στο ανθρώπινο σύστημα της αδικίας, του πόνου, του μίσους, της προδοσίας που δεν έκανε διάκριση μήτε σε ζώα μήτε σ' ανθρώπους. Πολλές φορές εκεί στα χαρακώματα περνούσε από το μυαλό του η σκέψη ότι αυτός και οι σύντροφοί του αλλά και οι απέναντι τους, οι «οι οχτροί τους» οι Ιταλοί ήταν στη θέση των αμνών, σημαδεμένοι με το κόκκινο χρώμα, το χρώμα της φωτιάς να

προσελκύει τον θάνατο, να τον γητεύει. Κι αυτός να οσμίζεται λαίμαργα τα κόκκινα ίχνη τους στις χαρακωμένες πλαγιές και να μη ξεχωρίζει το βόλι του Έλληνα από Ιταλό, κοντό από ψηλό, τσοπάνη από γραμματικό. Κι ο νους του αδυνατούσε να καταλάβει την άρνηση των ανθρώπων να πάρουν το μέρος του καλού και να λύσουν τις διαφορές τους με λόγια και όχι με αίμα.

Παρηγοριά πάντοτε η μορφή της συγχωρεμένης της μάνας του. Την είδε αλαφιασμένη να ξεγλιστρά στην πρωινή ομίχλη και να 'ρχεται σιμά του. Σιάχτηκε η καρδιά του από την ονειροφαντασιά. Μια άλλη ηχώ μέσα του αυτή της αγάπης πετάρισε στο στέρνο του και έλαμψε ολόφωτο το ανήλιαγο υπόγειο της ψυχής. Χιλιάδες κούπες γλυκό κρασί πλημμύρισαν το κορμί του και την καρδιά και όλες οι κακές σκέψεις που τον βασάνιζαν σβήστηκαν απ'το μυαλό του στη στιγμή.

Όμως ο θάνατος δεν δαμάζεται με χαλινάρια θυμικά. Το βόλι έκοψε απότομα τις θύμησες του νου τη στιγμή που τον βρήκε λίγο πιο πάνω από το δεξί φρύδι. Αλατουριασμένος δεν έβγαλε ούτε κιχ. Δεν πρόφτασε καν να πονέσει. Στο τετέλεστο του θανάτου τα ωχρά χείλη του ζωντάνεψαν μόλις από το κόκκινο της φωτιάς, από το αίμα των αμνών, από το αίμα του Θεού του.

Βασιλική Παμπόρη

Μαθήτρια Β' Λυκείου του Γυμνασίου με Λυκειακές Τάξεις Τσαριτσάνης «Κωνσταντίνος Οικονόμος»

Ζουλάπι ή ζλάπι (ιδιωματικό)= το άγριο ζώο

Κλιτσινάρες=τα μακριά και αδύνατα πόδια

Κουρούπα (η)=δοχείο

Καψάλα(ιδιωματικό)=η φυγή , από το βιβλίο Η ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ του Γιάννη Αδάμου

Κουναρημένα από το ρήμα κουναρώ-διαλεκτ: τρέφω, μεγαλώνω, συντηρώ

Κάλεσιος-α-ο. Το άσπρο πρόβατο με μαύρες βούλες στη μούρη.

Καραμπάσης-α-ο. Το πρόβατο με μαύρες λουρίδες στη μούρη δεξιά και αριστερά.

Κρούτος-α-ο. Το ζώο που έχει κέρατα

Λάγιος-α-ο ή λάιος-α-ο. Το μαύρο πρόβατο.

Μανάρι (το). Το οικόσιτο ζώο

Μπέλλος-α-ο. Το άσπρο πρόβατο με ολόλευκη μούρη.

Σιάχτηκε από το ρήμα σιάζω =κάνω κάτι ίσο, μτφ γίνομαι καλά, φτιάχνομαι, τακτοποιούμαι

Αλατουριασμένος= μπερδεμένος, χαμένος

Αποδοσίδι= ανταμοιβή